

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 619/21
23.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Радмиле Радић и Иване Марковић Радојевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., ул. ... број ..., чији је пуномоћник Жељко М. Пецињачки, адвокат из Београда, Земун, ул.Првомајска број 116, против туженог ББ из ..., ул. ... број ..., чији је пуномоћник Јована Момировић, адвокат из Београда, ул.Будимска број 22, ради развода брака, поверавања деце и издржавања, одлучујући о жалби тужиле изјављеној против пресуде Трећег основног суда у Београду П2 1541/20 од 19.05.2021. године, у седници већа одржаној дана 23.11.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Трећег основног суда у Београду П2 1541/20 од 19.05.2021. године у ставу четвртом изреке, па се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени ББ да на име свог доприноса за издржавање малолетне ВВ, поред досуђеног износа из става трећег изреке пресуде Трећег основног суда у Београду П2 1541/20 од 19.05.2021. године, плаћа и износ од 5.000,00 динара, почев од 10.12.2020. године сваког првог до петог у месецу за текући месец на рачун законске заступнице малолетног детета, мајке АА, који се води код Војвођанске банке ОТП Group број рачуна ... почев од 10.12.2020. године, као дана подношења тужбе, па убудуће, док за то постоје законски услови или док се ова одлука не промени, с тим што ће доспеле, а неисплаћене износе, исплатити најкасније у року од 15 дана од дана пријема овереног преписа пресуде, под претњом извршења.

ОДБАЦУЈЕ СЕ жалба тужиле изјављена против става трећег изреке пресуде Трећег основног суда у Београду П2 1541/20 од 19.05.2021. године.

ОБАВЕЗУЈЕ се тужени да тужилји накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 12.000,00 динара.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, разводи се брак закључен дана ... године пред матичарем Општине ..., евидентиран под текућим бројем ... за ... годину између ББ, рођеног ... године у ..., ..., од оца ... и мајке ... и АА, девојачко ..., рођене ... године у ..., ..., од оца ... и мајке ..., на основу одредбе члана 41 Породичног закона

Републике Србије. Ставом другим изреке малолетно дете парничних странака ВВ, рођена ... године у ..., поверава се мајци АА, која ће родитељско право вршити самостално. Ставом трећим изреке обавезује се тужени ББ да на име свог доприноса за издржавање малолетног детета ВВ плаћа месечно износ од 10.000,00 динара, сваког првог до петог у месецу за текући месец на рачун законске заступнице малолетног детета-мајке АА, који се води код Војвођанске банке OTP Group, број рачуна ..., почев од 10.12.2020. године, као дана подношења тужбе, па убудуће, док за то постоје законски услови или док се ова одлука не промени, с тим што ће доспеле, а неисплаћене износе исплатити, најкасније у року од 15 дана од дана пријема писаног отправака пресуде. Ставом четвртим изреке одбија се тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужени да на име свог доприноса за издржавање малолетне ВВ плаћа износ преко досуђеног износа из става првог изреке од 10.000,00 динара, па до траженог износа од 15.000,00 динара и то за месечну разлику од 5.000,00 динара, почев од 10.12.2020. године, као неоснован. Ставом петим изреке уређује се начин одржавања личних односа малолетне ВВ са оцем ББ, тако што ће се исти одвијати према жељама и потребама малолетног детета. Ставом шестим изреке одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против ове пресуде, жалбу је благовремено изјавила тужилја, побијајући је у делу става трећег и четвртог изреке из свих законских разлога прописаних одредбом члана 373 став 1 ЗПП-а. Трошкове другостепеног поступка је тражила и определила.

Испитујући правилност пресуде у побијаном делу на основу овлашћења из члана 386 Закона о парничном поступку - ЗПП-а ("Службени гласник РС" бр.72/11, 55/14, 78/18 и 18/20) који се примењује на основу члана 202 Породичног закона – ПЗ ("Службени гласник РС" бр.18/05, 72/11, 6/15), Апелациони суд је оценио да је жалба тужиље делом недозвољена, а делом основана.

Наиме, тужилја жалбом изричито побија пресуду у ставу трећем изреке у делу у коме је успела у поступку, обзиром да је досуђен износ на име доприноса за издржавање малолетног детета ВВ у износу од 10.000,00 динара, те у том делу тужилја нема правни интерес за жалбу, те је применом члана 401 тачка 1 ЗПП-а одлучено као у ставу другом изреке.

Испитујући правилност побијане пресуде у делу у коме је жалба тужиље дозвољена, односно у ставу четвртом изреке у коме је тужбени захтев тужиље одбијен, Апелациони суд је оценио да је жалба тужиље основана.

У спроведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка предвиђене чланом 374. став 2. тачка 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а због којих би се побијана одлука морала укинути нити се жалбом указује на постојање неке друге битне повреде која је била или могла бити од утицаја на правилност пресуде у побијаном делу.

Према утврђеном чињеничном стању тужени је обавезан да доприноси издржавању малолетне ВВ износом од 10.000,00 динара месечно. Анализом изведених доказа и оценом неспорних навода странака, првостепени суд је утврдио да су парничне странке закључиле брак дана ... године, током чијег трајања је рођен

пунолетни ГГ дана ... године и малолетна ВВ дана ... године. Током трајања брака дошло је до поремећаја брачних односа, па је брачна заједница фактички прекинута у јуну 2020. године, када се тужени одселио из заједничког домаћинства и од тада живи у домаћинству своје мајке у ... Првостепени суд је због поремећених односа развео брак и малолетну ВВ поверио мајци на самостално вршење родитељског права у ком делу одлука није ожалбена. Одлуку у погледу учествовања у издржавању малолетне ВВ од стране оца, првостепени суд је досудио на основу одредбе члана 154, 160 и 162 Породичног закона утврдивши потребе мал. ВВ из исказа тужиље на износ око 20.000,00 динара, при чему је у погледу трошкова за гардеробу уважио навод туженог да исти доприноси на тај начин што купује део гардеробе за малолетно дете, те није посебно обрачунао трошкове на име телефонског рачуна, јер са друге стране и отац има трошкове око малолетног детета који неспорно постоје, те је приликом одређивања висине доприноса туженог имао у виду и минималну суму издржавања која у време пресуђења износи око 31.000,00 динара.

Првостепени суд је оценио да износ који одговара нешто нижем износу од половине законом прописаног минимума представља адекватан допринос туженог издржавању малолетног детета, имајући у виду да је запослен као магационер у ..., остварује месечне приходе од 34.000,00 динара, живи са мајком у ... и има трошкове дела комуналија, рачуна за телефон за пунолетног сина и месечне рате на име кредита, те из разлога што подмирује део потреба малолетног детета учествовањем у куповини дела књига, гардеробе и за џепарце, што и тужиља чини неспорним, а преостали износ ће обезбедити мајка делимично новчаним износом, а делимично свакодневном бригом о малолетном детету, при чему је првостепени суд током поступка несумњиво утврдио да тужиља остварује зараду у ... у износу од 39.000,00 динара, без накнаде за време боловања и годишњег одмора, да живи са малолетним и пунолетним дететом у домаћинству мајке која је пензионер. Првостепени суд је такође ценио навод туженог да је у могућности да доприноси издржавању малолетне ВВ у износу од 8.000,00 динара месечно, те да има обавезу плаћања кредита, а са друге стране имао је у виду да је тужиља такође оптерећена ратама за кредит, при чему је имао у виду да мајка има обавезу према пунолетном сину који живи у домаћинству са тужиљом, као и да издржавање пунолетног детета не може угрозити право на издржавање малолетног детета.

Наведено чињенично стање утврђено је потпуно и поуздано и оно логично и недвосмислено произлази из доказа у списима које је првостепени суд правилно ценио, у складу са чланом 8 ЗПП-а. Жалбом тужиље чињенично стање није доведено у сумњу, нити су у истој истицане нове чињенице, ни предлагани нови докази, у смислу члана 372 став 1 ЗПП-а.

Међутим, основано се жалбом тужиље указује да је првостепени суд из чињеница које је утврдио извео неправилан закључак о постојању других чињеница на којима је заснована пресуда (потребе мал. тужиље из исказа мајке на износ од 20.000,00 динара). Поред тога, у погледу примене материјалног права, односно критеријума за одређивање издржавања прописаних одредбом члана 160 Породичног закона према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, првостепени суд није правилно применио материјално право и општепознате чињенице, када је

закључио да је износ од 10.000,00 динара довољан на име доприноса издржавању мал. детета од стране туженог. Ово стога што износе дате на име трошкова гардеробе, плаћања аутобуске карте, џепарца, које је мајка учинила неспорним није требало урачунати у висину месечног доприноса, обзиром да се ради о добровољном давању.

Поред тога, имајући у виду да минималан износ за храненике у време пресуђења износи 31.000,00 динара, као и да тужени нема обавезу законског издржавања ниједног другог лица, те да пунолетни син према коме није установљена обавеза издржавања од стране туженог, борави у домаћинству мајке, око кога такође мајка има трошкове, те да мајка није запослена ни по уговору на одређено време нити на неодређено време, који уговор би пружио сигурност егзистенције, већ по уговору о повременом и привременом обављању послова, као и да обе стране имају трошкове за кредит, како се то основано жалбом наводи, то је по мишљењу Апелационог суда основан тужбени захтев тужиље да тужени доприноси износом мањем од половине минималне суме издржавања која износи 31.000,00 динара, односно у износу од 15.000,00 динара, имајући у виду потребе малолетне ВВ, као повериоца издржавања и могућности туженог, као дужника издржавања, те имајући у виду да мајка малолетног детета, овде тужиља, није у могућности да доприноси њеном издржавању износом од 21.000,00 динара, посебно имајући у виду да из исказа мајке произлази да укупне потребе малолетне ВВ износе 33.900,00 динара, што уз умањење износа од 2.000,00 динара које тужени спори, чини износ од око 31.900,00 динара, која сума је приближна и минималном износу на име издржавања.

Осим тога, из потврде од 17.05.2021. године произлази да је тужиља ангажована по уговору о привременим и повременим пословима за укупна износ накнаде од 39.000,00 динара месечно, који посао није сигуран и сталан, да нема накнаду зараде за време боловања, те је имајући у виду да су износи прихода оба родитеља отприлике исти, али да је код мајке у домаћинству и пунолетни син за кога тужени нема обавезу издржавања, те да је иста у неповољнијем положају, обзиром да нема ни могућност накнаде зараде за време боловања, као и са разлога што је првостепени суд урачунао и добровољна давања туженог за мал. дете у износ доприноса, Апелациони суд оценио да је потребно преиначити одлуку, те обавезати туженог да доприноси на износ од још 5.000,00 динара.

Наиме, полазећи од одредбе члана 160-163 Породичног закона, те имајући у виду начин, висину и трајање издржавања, као и најбољи интерес детета у складу са чланом 6 тачка 1 Породичног закона и члана 3 тачка 1 и 2, као и члана 27 и 31 Конвенције о правима детета (ратификоване Законом о ратификацији Конвенције УН о правима детета “Службени лист СФРЈ”-међународни уговори 15/90 и “Службени лист СРЈ”-међународни уговори број 4/96 и 2/97), којом је прокламовано право сваког детета на животни стандард који одговара дететовом физичком, менталном, духовном, моралном и социјалном развоју, тек са преиначењем досуђеним издржавањем од 15.000,00 динара, по мишљењу Апелационог суда, обезбеђују се животни и здравствени услови за правилан и потпун развој малолетне тужиље, а истовремено се не угрожава егзистенција самог туженог, као дужника издржавања.

Ценећи трошкове за задовољење личних потреба оца, као дужника издржавања, те имајући у виду да живи у домаћинству са мајком, да је радно способан, запослем на

неодређено време, а да је по занимању бравар, са којим се (иако не ради у струци на послу, већ ради као магационер) могу остваривати и додатни приходи, као и чињеницу да осим малолетне ВВ нема других лица које је по закону дужан да издржава, процена Апелационог суда у Београду је да тужени као отац има могућности и мора да доприноси издржавању малолетног детета у износу од 15.000,00 динара, те да је наведени износ у складу са стандардом туженог, као дужника издржавања, а првенствено са утврђеним процењеним потребама детета које су по врсти уобичајене за децу ВВ узраста, а по висини у складу са социјалним статусом породице, те посебно имајући у виду да је минимални износ за храненике износ који је већи од износа процењеног за трошкове малолетног детета узраста од 17 година, које је у гимназији и које има и додатне потребе због болести колена.

Ово стога што тужиља обавља привремене и повремене послове, због свакодневне бриге, како о мал. ВВ, тако и о пунолетном детету, које са њом живи и даље је на школовању (ГГ рођен ...године), а у односу на кога није установљена обавеза издржавања од стране туженог, те имајући у виду њен радни статус, није у могућности да додатно ради и на тај начин стиче додатне новчане приходе, те имајући у виду да је допринос оца одређен од стране првостепеног суда издржавању мал. детета нижи од доприноса мајке, иако се она о њој стара.

Како је издржавање деце основна обавеза оба родитеља, изричито прописана чланом 73 Породичног закона, која произлази из садржине родитељског права (члан 68 став 2 Породичног закона) и уско је повезана са њиховим правом и дужношћу да децу чувају, подижу, васпитавају и образују, Апелациони суд је утврдио могућности дужника издржавања, сходно члану 160 став 3 Породичног закона. Ово стога што су, имајући у виду да је тужени запослен на неодређено време и да је износ његове зараде виши, те да је пунолетно дете у домаћинству са мајком, његове имовинске прилике боље, због чега би требало да доприноси издржавању малолетног детета ако не у већем износу од мајке, онда бар приближно једнако, како је то тужиља и тражила. Додатни поклони у виду гардеробе не могу утицати на висину ове обавезе.

Приликом одлучивања, Апелациони суд је имао у виду и да се малолетна тужиља, с обзиром на датум рођења, налази у фази убрзаног физичког развика и у узрасту у коме је неопходна квалитетнија исхрана и одговарајућа одећа и обућа, првенствено, као и у добу када и социјалне везе постају интензивније и захтевају одређене материјалне издатке, те посебно имајући у виду висину примања тужене, чињеницу да ради по уговору о повременим и привременим пословима, материјалне прилике мајке, као лица са којом борави у породичном домаћинству, као и околност да тужени поред прихода у виду зараде, имајући у виду своје занимање, здравствену способност, те године живота, може да остварује и додатне приходе.

Са свега изложеног, тужени је дужан да са свим својим капацитетима обезбеди малолетном детету минимум доприноса, а који се огледа у половини, односно износу који је и мањи од половине месечног износа за храненике, па је првостепена пресуда преиначена у одбијајућем делу, применом члана 394 тачка 3 и 4 ЗПП-а, те је одлучено као у ставу првом изреке ове пресуде.

Одлука у ставу трећем изреке донета је сходном применом члана 165 став 2 у вези члана 153 ЗПП-а на основу члана 202 и 207 Породичног закона, с обзиром да је тужена делимично успела у жалбеном поступку, а који трошкови сразмерно успеху износе на име састава жалбе 12.000,00 динара.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић